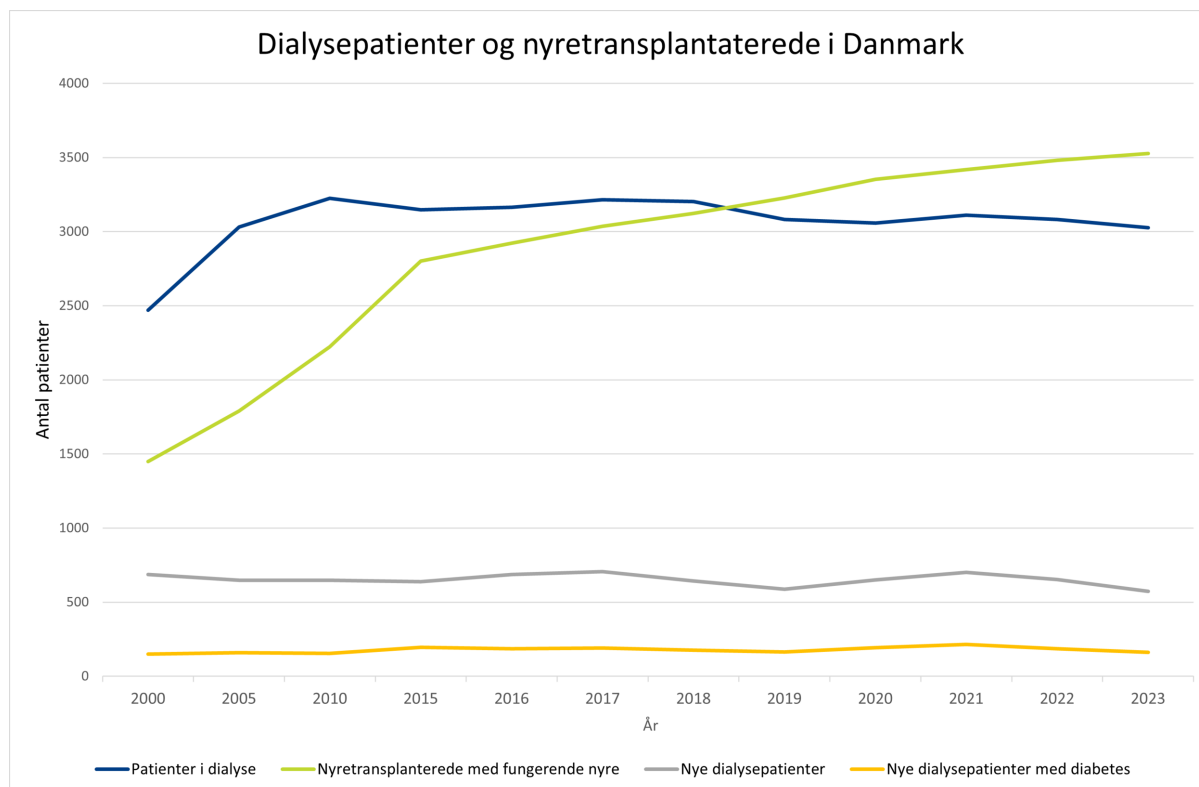

Kvalitetsudvikling

Dansk Nefrologisk Selskabs Landsregister (DNSL): Dialyse og nyretransplantation i DK

I DNSL registreres dialyse og nyretransplantation ved kronisk nyresvigt. Antal patienter med en fungerende transplanteret nyre er stigende, mens antal dialysepatienter er langsomt faldende. Årsager kan belyses med den kommende udvidelse af DNSL.

Styregruppens medlemmer: Bjarne Ørskov, Helle Charlotte Thiesson, Henrik Birn, Henry Jensen, Jesper Moesgaard Rantanen, Johan Povlsen, Kristine Hommel, Mathilde Pedersen, Søren Schwartz Sørensen, Vibeke Dahl Andersen.

Interessekonflikter: ingen.

Resultat fra årsrapporten, 1. januar – 31. december 2023.

Dansk Nefrologisk Selskabs Landsregister fra Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP).

DNSL har eksisteret siden 1. januar 1990. Data indberettes fra alle 14 nefrologiske hospitalsafdelinger i Danmark. Der findes ikke private dialysecentre eller nyretransplantation på privathospitaler i Danmark og kun få nyretransplanteres i udlandet. Kompletthed af indberetning er høj ca. 95%.

Siden databasens etablering har prævalensen af dialysepatienter været stigende fra ca. 1000 til 3224 patienter i 2010, for herefter at ligge stabilt. Fra 2018 har der været langsomt faldende tendens til ca. 3000. Antallet af patienter, der lever med en fungerende, transplanteret nyre er fortsat stigende fra knap 1000 til nu ca. 3500. Der er formodentligt flere årsager hertil.

Der er de senere år kommet nye behandlinger, der kan hæmme forværring i kronisk nyresygdom med albuminuri eller diabetes i form af SGLT2-hæmmere, GLP1-analoger og aldosteron-antagonister. Dette kan have bidraget til en faldende incidens af nye, kroniske dialysepatienter fra 707 nye patienter per år i 2017 til 573 i 2023. Dette på trods af ændret demografi med flere ældre patienter og et stigende antal patienter med diabetes. I forhold til det sidste bemærkes specielt, at antallet af patienter med dialysekrævende diabetisk nyresygdom har ligget stabilt på trods af den stigende diabetesprævalens.

Ikke alle patienter med kronisk nyresvigt behandles med dialyse. Nogle ældre og skrøbelige patienter med meget komorbiditet behandles uden dialyse med maksimal medicinsk uræmibehandling (MMU). Der er i de senere år kommet større fokus på MMU, men der foreligger ikke data, der kan afdække i hvilket omfang, dette bidrager til den faldende incidens af nye dialysepatienter.

Andelen af personer, som blev nyretransplanteret uden forudgående dialysebehandling, er stigende og udgør i 2023 25% af førstegangstransplanterede, svarende til 70-80 patienter per år, hvilket muligvis også kan have bidraget til faldet i antallet af incidente dialysepatienter.

Antallet af nyretransplantationer pr. år er steget fra 150-200 i 1990'erne til nu ca. 250 årligt. Dette bidrager til det øgede antal patienter, som lever med en fungerende transplanteret nyre. Andelen af nyretransplanterede, som fortsat har funktion af den transplanterede nyre efter 10 år, er desuden steget fra 1995 frem til midt 00'erne, og synes stabilt de senere år.

Ved hjælp af datafangst fra Laboratedatabasen og Landspatientregisteret planlægges udvidelse af populationen i DNSL til at omfatte patienter med kronisk nyresygdom, som ikke er i behandling med dialyse eller nyretransplantation. Dette vil kunne bidrage med oplysninger om patientforløbene frem til nyresvigt, og vil kunne kaste lys over faktorer, som påvirker antallet af dialysepatienter og nyretransplanterede.

Årsrapporten har været i kommentering hos alle regioner.

Hele årsrapporten kan læses på sundhed.dk (<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/kroniske-sygdomme/kronisk-nyresvigt/>).